Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

VN/10132/2020-MMM-40

LAUSUNTOVASTINE
8.11.2021

Neuvotteleva virkamies Tatu Torniainen
Lainsäädäntöneuvos Maija Kaukonen

Maa- ja metsätalousvaliokunta
Eduskunta

Maa- ja metsätalousministeriön vastine asiantuntijalausunnoista (HE 156/2021)

Eduskunnassa on käsiteltävänä hallituksen esitys laiksi metsätuhojen torjunnasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta (HE 156/2021). Maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt maa- ja metsätalousministeriön (jäljempänä *ministeriö*) lausuntoa asiantuntijalausunnoista, joita annettiin yhteensä 21 kappaletta ja jotka on esitetty kyseisen valiokunnan asiantuntijakuulemisessa.

Metsäteollisuus ry, Kasvinsuojeluteollisuus ry ja Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry ovat ottaneet esille urean käytettävyyden jatkossa.

> Ministeriö toteaa, että urean uudelleenarviointi komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/745 mukaisesti on edelleen kesken EU:ssa. Urean sisältävien valmisteiden luvat ovat tällä hetkellä voimassa 31.8.2022 asti. Mikäli urean torjuntakäyttöön saataisiin kielteinen päätös, johtaisi se kahden vuoden siirtymäaikaan, jolloin käyttö juurikäävän torjunnassa olisi vielä mahdollista. Sen jälkeen urea joko poistuisi markkinoilta tai sitä pystyttäisiin mahdollisesti jatkamaan poikkeusluvalla.

Ympäristöministeriö

Lausunnossaan ympäristöministeriö haluaa muistuttaa, että ekologisesti monimuotoiset metsät ovat elinvoimaisempia ja pysyvät sopeutumaan ilmastonmuutoksen tuomiin riskeihin paremmin. On tärkeää, että metsiä uudistettaessa käytetään kasvupaikalle oikeaa puulajia ja että metsiä käsiteltäessä jätetään mahdollisimman paljon myös lehtipuuta. Tutkimusten mukaan sekametsissä kestävyys monia merkittäviä sieni- ja hyönteistuhoja (juurikääpä, kirjanpainajat) lisääntyy. Erityisesti lehtipuusekoituksella on merkitystä tuhonkestävyyteen.

> Ministeriö on ympäristöministeriön kanssa samaa mieltä sen esittämistä monimuotoisten metsien hyödyistä metsätuhojen torjunnassa. Hallituksen esityksen tavoitteena on muun ohella se, että laajojen hyönteistuhojen estämiseksi tuhohyönteisten kannat pyritään pitämään riittävän alhaisena. Tämän kautta tuetaan myös puiden elinvoiman ylläpitämistä ja sitä kautta myös ekologisesti monimuotoisia

metsiä. Metsätuhojen torjunnasta annetussa laissa, jäljempänä *metsätuholaki*, ja sen asetuksissa määritetyt kuusi- ja mäntypinojen poistopäivämäärät ja sallitut kuutiomäärät eivät koske lehtipuita.

Luonnonvarakeskus

Luonnonvarakeskus (Luke) puoltaa ehdotettuja muutoksia metsätuholakiin, mutta korostaa tarvetta varautua lainsäädännön nopeisiin muutoksiin tilanteen niin vaatiessa. Lisäksi Luke haluaa tuoda esille sen, että laki metsätuhojen torjunnasta keskittyy ennaltaehkäisemään vain Suomen vahingollisinta sienituhonaiheuttajaa juurikääpää sekä hyönteisistä kirjanpainajaa ja männyllä ytimennävertäjiä. Ilmaston lämmetessä em. lajien lisäksi voi kuitenkin syntyä tarve varautua lainsäädännöllä myös muihin runsastuviin tuhonaiheuttajiin, joita nykyinen esitys ei vielä huomioi.

Ministeriö seuraa metsätuhoihin ja niiden riskeihin liittyvien tekijöiden muutoksia ja ryhtyy tarvittaessa sellaisiin lainsäädännöllisiin toimenpiteisiin, joilla voidaan vaikuttaa nopeasti ja ennakoivasti metsätuhojen muodostumiseen. Tässä työssä Luken vastuulla oleva tuhojen seuranta sekä Metsäkeskuksen metsätuholain valvonta ovat keskeisessä roolissa.

Suomen ympäristökeskus

Suomen ympäristökeskus toteaa, että vähintään yhtä perusteltua olisi muuttaa myös vastaavat korjuurajat lain muissa pykälissä (5 ja 6 §) samalla tavalla. Erityisen tärkeää monimuotoisuuden turvaamisen kannalta olisi nostaa metsässä olevan vahingoittuneen mäntypuun poistovelvoitteen raja 20 kuutiometristä 50 kuutiometriin. On huomattava, että jo aiemmin metsän hyönteis- ja sienituhojen torjuntaa koskevan lainsäädännön muutostarpeita selvittänyt Metsätuhotyöryhmä (Työryhmämuistio MMM 2003:11) esitti tutkimustiedon pohjalta, että vahingoittuneiden havupuiden poistovelvoite tulisi muuttaa koskemaan vain järeää kuusta, ei siis lainkaan mäntyä.

Ministeriö toteaa, että nyt käsiteltävässä hallituksen esityksessä on pääosin keskitytty kirjanpainajan ja ytimennävertäjien torjuntaan sekä juurikäävän torjuntaan. Vahingoittuneiden havupuiden poistovelvoitteeseen ei tässä yhteydessä ole esitetty muutoksia johtuen siitä, että lain valmistelua tukevassa tutkimuksessa rajattiin tarkastelu mäntypinojen aiheuttamiin vaurioihin. Vastaavaa muutosta vahingoittuneiden puiden vaikutuksista ei ole tehty.

Suomen ympäristökeskus tuo esille, että lahopuu on osa luontaista metsäekosysteemiä ja monille metsälajeille elinympäristö. Nykymuodossaan metsätuholaki vähentää merkittävästi kuolleen puun määrän lisäämismahdollisuuksia talousmetsissä ja niiden monimuotoisuudelle tärkeissä kohteissa kuten metsälain erityisen tärkeissä elinympäristöissä.

Ministeriö korostaa, että metsätuholain mukainen poistovelvoite koskee vain havupuita, sen sijaan lehtipuut saavat jäädä rajoittamatta metsään mainitun lain näkökulmasta. Lisäksi kyseisen lain puitteissa on mahdollista vuosittain jättää metsään määrä, joka alittaa kuusen ja männyn poistovelvoitteen edellyttämät määrät. Laki mahdollistaa näin ollen kuolleen ja eri asteisen lahoavan puun lisääntymisen metsässä myös havupuiden osalta.

Suomen ympäristökeskus tuo esille lausunnossaan esitettyjen muiden muutostarpeiden lisäksi sen, että metsätuholakia tulisi muuttaa ainakin palauttamalla vahingoittuneen havupuun määritelmä sekä vahingoittuneiden havupuiden poistolle asetetut kynnysarvot – jotka ovat tutkimustiedon nojalla perustellut – metsätuholain edeltäjän eli metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta annetun lain (263/1991) mukaisiksi.

Ministeriö viittaa edellä esittämäänsä, että tässä hallituksen esityksessä ei ole ollut mahdollisuutta käsitellä metsätuholakia kaikkien sen säännösten osalta. Metsien terveyteen vaikuttavat olosuhteet ovat muuttuneet kuluneiden 20-30 vuoden aikana. Siten sääntelyn osittainenkin palauttaminen aiempaan tilanteeseen vaatisi perinpohjaista tuhoriskin tarkastelua nykytilanteen valossa. Lisäksi ministeriö toteaa edelleen metsätuholain puitteissa olevan mahdollista jättää vuosittain metsään määrä, joka alittaa kuusen ja männyn poistovelvoitteen. Tämä mahdollistaa kuolleen ja eri asteisen lahoavan puun lisääntymisen metsässä myös metsälain mukaisilla metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi rajatuilla kohteilla.

Suomen ympäristökeskus otti esille juurikäävän torjuntaan liittyvien käyttöohjeiden noudattamisen muun muassa vesistöjen suojaetäisyyksien osalta.

Ministeriö toteaa, että kasvinsuojeluaineista annetussa laissa (1563/2011) ovat säännökset kasvinsuojeluaineita koskevasta koulutuksesta ja tutkinnosta. Ammattikäyttöön tarkoitettujen kasvinsuojeluaineiden käyttäjillä on oltava suoritettuna tutkinto. Kasvinsuojelututkinto metsänhoidossa oikeuttaa ostamaan ja käyttämään juurikäävän torjuntaan hyväksyttyjä valmisteita. Ministeriö tuo myös esille, että tutkinnossa korostetaan sitä, että kasvinsuojeluaineita on käytettävä asianmukaisesti havaitun tarpeen mukaan ja käyttöohjeita noudattaen. Lisäksi kasvinsuojeluaineiden myyntipäällystekstissä on merkittynä kasvinsuojeluaineiden suojaetäisyydet vesistöihin. Esimerkiksi ureaa käytettäessä on jätettävä vesistöön vähintään 10 metriä leveä suojakaista.

Suomen metsäkeskus

Metsäkeskus esittää kuusen poistovelvoitetta koskevan sääntelyn aluejakoa muutettavaksi niin, että koko voimassaolevan metsätuholain B-alue siirrettäisiin A-alueeseen, koska A-alueen säädösten laajentaminen koskemaan koko B-aluetta olisi tärkeätä niin hyönteistuhoriskin hallinnan kuin lain toimeenpanon selkeyden näkökulmasta.

Ministeriö toteaa, että ehdotuksessa on huomioitu kirjanpainajakauden lämpösummien kehitys, feromoniseurannan tulokset ja metsänkäyttöilmoitusten tuottama tieto hyönteishakkuista. Lisäksi ehdotusta muotoiltaessa on pyritty huomioimaan ehdotuksesta toimijoille aiheutuvat lisäkustannukset. Koneyrittäjät ry lausunnossaan toteaa, että ” Kesäaikaisen korjuun aikaikkunoiden kiristäminen on omiaan lisäämään kausivaihtelua.” Tämä osaltaan vaikuttaa koko vuoden puunkorjuun ja puunkuljetuksen rytmiin.

Metsähallitus

Metsähallitus kysyy lausunnossaan, katsotaanko Metsähallituksen Luontopalvelut lain tarkoittamaksi ammattimaiseksi toiminnanharjoittajaksi, Metsähallitus Metsätalous Oy:n lisäksi? Tällä hetkellä 95%:a Luontopalveluiden hakatusta puutavarasta menee Metsätalous Oy:n kautta toimituskauppana, mutta Luontopalvelut tekee myös itsenäisesti joitakin pystykauppoja vuodessa.

> Ministeriö toteaa, että kysymys koskee hallituksen esityksen lakiehdotuksen 2 §:ää, jonka 13 kohta sisältää ammattimaisen toiminnanharjoittajan määritelmän. Kohta on jaettu a- ja b-alakohtaan.
>
> Metsähallituksen Luontopalvelujen tehtävät ovat julkisia hallintotehtäviä. Sen tehtäviin kuuluvat suojelualueiden hallinta, luonnon ja kulttuuriperinnön suojelu sekä luonnon virkistys- ja matkailukäyttö. Lakiehdotuksen 2 §:n 13 kohdan a-alakohta ei koske Luontopalveluja, koska Luontopalvelut ei ole taho, joka harjoittaa puutavaran korjuuta ja joka ammattimaisesti hankkii puutavaraa tai hakkuuoikeuksia jalostusta tai välittämistä varten.
>
> Myöskään 2 §:n 13 kohdan b-alakohta ei koske Metsähallituksen Luontopalveluja vaan ainoastaan Metsähallitus Metsätalous Oy:ta. Hallituksen esityksessä todetaan ”Ehdotetun b-alakohdan mukaan ammattimaiseksi toiminnanharjoittajaksi katsottaisiin jatkossa myös taho, joka harjoittaa metsätaloutta yksinoikeudella valtion omistamalla maalla ja toimittaa puutavaraa asiakkaille. Yhtiön toiminimen sisällyttäminen säännökseen ei ole tarkoituksenmukaista, koska epäselvyyttä ei ole siitä, mitä tahoa määritelmällä tarkoitettaisiin.” Valtion metsätalousosakeyhtiöstä annetun lain (235/2016) 1 §:n 2 momentin mukaan perustettavan yhtiön toimialana on metsätalouden harjoittaminen yksinoikeudella valtion omistamalla maalla ja puutavaran toimittaminen asiakkaille. Kyseisessä laissa tarkoitettu perustettava yhtiö on nykyisin Metsähallitus Metsätalous Oy.
>
> Mikäli kuitenkin Metsähallituksen Luontopalvelujen tehtävät ulottuvat metsälain ja siten metsätuholain piiriin, näitä tilanteita koskevat metsätuholain mukaiset velvoitteet.

Metsähallitus toteaa, että juurikäävän torjunta sähkö -yms. linjoilla eli muutkin kuin kasvatus - ja uudistushakkuut ollaan lisäämässä lakiin. Metsähallituksen näkemyksen mukaan on syytä tarkentaa, että ko. pykälä ei koske suojelualueilla olevia sähkö- ym. linjoja.

> Ministeriö korostaa, että Metsähallituksen esille ottama juurikäävän torjunnan laajennus koskemaan kaikkia hakkuita ei muuta metsätuholain 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua metsän määritelmää. Määritelmän mukaan metsällä tarkoitetaan aluetta, johon sovelletaan metsälakia (1093/1996). Metsälain 2 §:n 1 momentin mukaan lakia sovelletaan metsän hoitamiseen ja käyttämiseen metsätalousmaaksi luettavilla alueilla. Momentin 1 kohdan mukaan lakia ei kuitenkaan sovelleta luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla muodostetuilla suojelualueilla, valtion luonnonsuojelutarkoitukseen hankkimilla alueilla eikä muilla valtion omistamilla alueilla, joita hoidetaan Metsähallituksen tai valtion maata hallinnoivan viranomaisen suojelupäätöksen mukaisesti. Siten suojelualueilla olevilla sähkölinjoilla ja vastaavilla ei jatkossakaan lainsäädännöllä velvoiteta juurikäävän torjuntaan.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

MTK toteaa lausunnossaan, että muutoksen tavoite eli poiskuljettamisen tai vaihtoehtoisten toimenpiteiden toteuttamisen vastuun määrittäminen puunostajalle pystykaupoissa on selkeä ja kannatettava. MTK lisää,

että sen sijaan lakiteknisesti asia olisi voitu säätää myös ilman keinotekoista omistajuuden määrittelyä lisäämällä puunostajan vastuu 3 §:n toiseen ja 4 §:n ensimmäiseen momenttiin. Olennaista on, että muutoksella ei hämärretä metsänomistajan mahdollisuutta muilta osin sopia puutavaran omistajuuden vaihtumisajakohtaa.

> Hallituksen esityksessä on ehdotettu metsätuholain 3 ja 4 §:ää muutettavaksi siten, että niissä olisi määritelty kyseisissä pykälissä puutavaran omistajuuden siirtyminen näiden pykälien soveltamisen kannalta. Ministeriö toteaa, että selkeyden vuoksi ehdotetut muutokset on rajattu koskemaan vain metsätuholain tiettyjä pykäliä. Muutoksella ei puututtaisi sopimusvapauteen, koska lakiin tehtävä tarkennus koskisi vain edellä mainitun lain velvoitteita eikä muutoin puunmyyjän ja puunostajan sopimia asioita. Kuten hallituksen esityksessä on todettu, esimerkiksi puukaupan sopimukseen sisältyvään sopimusehtoon siitä, että omistusoikeus puutavaraan siirtyisi sen jälkeen, kun kauppahinta on maksettu, ei puututtaisi. Ministeriö ei edellä selvitetyn johdosta katso aiheelliseksi 3 ja 4 §:n sisällön muuttamista MTK:n ehdottamalla tavalla.

MTK toteaa, että voimaantulosäännöksissä on määritelty ko. pykälän muutoksien soveltaminen vasta vuoden 2022 alun jälkeen tehtyihin puukauppasopimuksiin. Tämä johtaa tilanteeseen, jossa pystykaupoissa sekava tilanne siinä, mille taholle 3 ja 4 §:ien velvoitteet kohdistuvat, jatkuu usean vuoden ajan lain voimaantulon jälkeen. Pystykaupoissa korjuu voidaan sopia toteutettavaksi kahden, jopa kolmen vuoden sisällä sopimuksen solmimisesta. Tällöin samankin toimijan toteuttamissa hakkuissa joulukuussa 2021 tehtyjen sopimusten vastuut kohdistuisivat kahden vuoden ajan toisin kuin tammikuussa 2022 tehtyjen sopimusten.

> Ministeriö korostaa, että edellä mainitulla voimaantulosäännöksellä suojattaisiin sopimusoikeutta estämällä takautuva sopimuksiin puuttuminen. Lisäksi ehdotetut säännökset kohdistuisivat tarkkarajaisesti vain metsätuholain 3 ja 4 §:ssä säädettyjen torjuntatoimien tekemiseen ja sillä puututtaisiin siten hyvin suppeasti varsinaiseen puukauppasopimukseen. Voimaantulosäännös sallisi ennen vuotta 2022 tehtyjen sopimusten noudattamisen. Lain voimaantulon jälkeisissä uusissa sopimuksissa ei kuitenkaan voitaisi poiketa metsätuholain ehdotettujen 3 ja 4 §:n sisällöstä. Tämä johtuen siitä, että muutoksen tavoitteena on korjata vallitseva tilanne heikomman osapuolen eli puun myyjän suojaksi. Uusien lakien voimaantulon yhteydessä on usein käytäntönä siirtymäkausi, eikä nyt ehdotettu menettely ole siten poikkeavaa toimintaa.

MTK tuo esille, että kuitenkin 18 §:ssä määritelty toiminnanharjoittajan omavalvontavelvollisuus kohdistuu myös pykälien 3, 4, 5 ja 8 velvoitteiden valvontaan, vaikka ko. pykälissä asetetut velvoitteet kohdistuvat puutavaran omistajaan.

> Metsätuholain 18 §:n 1 momentin mukaan ammattimaisen toiminnanharjoittajan on valvottava mainituissa 3–5 ja 8 §:ssä tarkoitettujen velvoitteiden noudattamista ja toteuttamista sekä tiettyjen toimenpiteiden tekemistä. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että puutavaran käsittelyyn osallistuvat henkilöt ovat tietoisia metsätuholaissa säädetyistä puutavaran, vahingoittuneen puun, männyn ja kuusen rungonosien ja kantojen poistamiseen sekä puutavaran varastointiin liittyvistä velvollisuuksista ja että velvollisuuksia noudatetaan. Ammattimaisen toiminnanharjoittajan on lisäksi huolehdittava siitä,

että puunhakkuuseen osallistuvat henkilöt olisivat tietoisia myös juurikäävän torjuntaan liittyvästä velvoitteesta ja seurattava tämän velvoitteen täyttämistä. Ministeriö huomauttaa, että voimassa olevassa metsätuholaissa 3–5 §:n ja 8 §:n velvoitteet jo nyt kohdistuvat omistajaan.

MTK huomauttaa, että omavalvontasuunnitelman sisältövaatimuksien tulee olla kohtuullisia, eikä niillä tule luoda tarpeetonta rasitetta toiminnanharjoittajille. Omavalvontasuunnitelman sisältövaatimuksissa tulee ottaa huomioon toimintaa harjoittavan organisaation koko ja toiminnan laajuus.

Ministeriö toteaa, että hallituksen esityksessä on todettu metsäkeskuksen internet-sivulla (metsakeskus.fi) olevan malli omavalvontasuunnitelman laatimiseksi, joka on ammattimaisten toiminnanharjoittajien käytettävissä. Lisäksi mahdollisen tarkastuksen yhteydessä voidaan tarvittaessa käydä järjestelmällisesti läpi muutostarpeita ammattimaisella toiminnanharjoittajalla käytössä olevaan valvontasuunnitelmaan. Tarkastuksessa otetaan luonnollisesti huomioon toimintaa harjoittavan tahon koko ja toiminnan laajuus.

Metsäteollisuus ry

Kirjanpainajatuhojen ehkäisyn osalta Metsäteollisuus ry katsoo, että Satakunnan ja Pirkanmaan pohjoisosat tulisi jättää osaksi B-vyöhykettä. Satakunnan ja Pirkanmaan pohjoisosien tilannetta tulisi seurata tarkasti ja lisätä tarvittaessa alueet A-vyöhykkeeseen vasta myöhemmin.

Ministeriö toteaa, että metsätuhojen torjunnassa ennakoivat toimenpiteet ovat hyvin tärkeitä. Kirjanpainajaa koskevien tutkimus- ja seurantatietojen nojalla voidaan pitää perusteltuna, että hallituksen esityksen mukainen aluemäärittely tehdään esitetyllä tavalla.

Metsäteollisuus ry toteaa, että männynjuurikäävän leviämisestä tarvitaan tutkimustietoa nykyistä enemmän ennen lakisääteisten velvoitteiden laajentamista. Metsäteollisuus toteaa, että esitetty juurikäävän torjunnan lakisääteisen velvoitteen laajentaminen ei välttämättä ole nykytiedon valossa kustannustehokas toimenpide metsäalan tai kansantalouden näkökulmasta.

Ministeriö korostaa vastauksena Metsäteollisuus ry:lle ennaltaehkäisyn tärkeyttä erityisesti juurikäävän leviämisen torjunnassa. Ministeriö viittaa Luonnonvarakeskuksen lausuntoon, jonka mukaan ”Turvemaiden mäntymetsien suojeleminen juurikäävältä on metsien terveyden kannalta hyvin perusteltua, koska uusimman tieteellisen tiedon perusteella juurikääpää esiintyy jo nyt yleisesti eteläisimmän Suomen turvemaiden mäntymetsissä, vaikka toistaiseksi vain pienialaisina pesäkkeinä.” Kerran maaperään levittyään juurikäävän poistaminen on erittäin vaikeaa.

Koneyrittäjät ry

Koneyrittäjät ry toteaa, että ennen torjunnan laajentamista turvemaille olisi tutkittava, miten juurikääpä on levinnyt turvemaille ja miten se siellä leviää, sekä mikä on kantokäsittelyn vaikutus ja vaikuttavuus juurikäävän leviämisen hidastamisessa tai estämisessä turvemailla. Lisäksi torjuntavelvoitteen laajentamisen esitetään lisäävän kuljettavan valmistelevan työn määrää ja siten heikentävän kannattavuutta.

Ministeriö viittaa edellä Metsäteollisuus ry:n esittämään kysymykseen antamaansa vastineeseen. Lisäksi ministeriö yhtyy Koneyrittäjät ry:n esittämään näkemykseen, että torjuntavelvoitteen laajentamisen voidaan olettaa jossain määrin lisäävän työmäärää ja siten kustannusta. Ministeriö kuitenkin myös toteaa, että laajalti sovelletun käytännön mukaan hakkuun yhteydessä torjunnan kustannuksia laskutetaan myös maanomistajaa.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf

SLC toteaa hallituksen esityksen 3–4 §:n osalta, että lakiin ollaan esittämässä lisämääritelmää, jonka mukaan puunostajasta tulisi puutavaran omistaja puiden kaatamisen hetkellä. Riskinä määritelmän lisäämisessä on omistajuuden ja sen merkityksen hämärtyminen puunoston eri vaiheissa.

Ministeriö korostaa, että ehdotetut muutokset olisi rajattu koskemaan vain metsätuholain tiettyjä pykäliä. Muutoksella ei puututtaisi sopimusvapauteen, koska lakiin tehtävä tarkennus koskisi vain edellä mainitun lain velvoitteita eikä muutoin puunmyyjän ja puunostajan sopimia asioita. Kuten hallituksen esityksessä on todettu, esimerkiksi puukaupan sopimukseen sisältyvään sopimusehtoon siitä, että omistusoikeus puutavaraan siirtyisi sen jälkeen, kun kauppahinta on maksettu, ei puututtaisi.

SLC tuo lausunnossaan esille, että lain 2 §:ssä esitetään uutta määrittelyä ammattimaiselle toiminnanharjoittajalle, johon myös esimerkiksi metsänhoitoyhdistykset lukeutuisivat. Siten 18 §:ssä omavalvontasuunnitelman sisältövaatimuksen tulisi olla mitoitettuna toiminnanharjoittajan organisaation kokoon, sillä esimerkiksi metsänhoitoyhdistyksiä on yhden toimihenkilön varassa toimivista pienyhdistyksistä kymmenien miljoonien liikevaihdon omaaviin toimijoihin.

Ministeriö viittaa edellä esitettyyn, että Suomen metsäkeskuksen internet-sivulla (metsakeskus.fi) on malli omavalvontasuunnitelman laatimiseksi, joka on ammattimaisten toiminnanharjoittajien käytettävissä. Mallin käyttäminen muotoutuu luonnollisesti kyseessä olevan tahon toiminnan laajuuden mukaisesti. Tarkastuksen yhteydessä voidaan toiminnanharjoittajan kanssa käydä läpi mahdollisia muutostarpeita ammattimaisella toiminnanharjoittajalla käytössä olevaan valvontasuunnitelmaan.

Arktiset Aromit ry

Arktiset Aromit ry toteaa, että luomukeruualueiksi ei voi liittää alueita, joita on käsitelty kemiallisilla torjunta-aineilla, vaan ne on rajattava pois luomukeruualueista kolmeksi vuodeksi käsittelyn ajankohdasta. Suurin este laajojen luomukeruualueiden sertifioinnissa on kantokäsittely urealla. Sen sijaan harmaaorvakkaa on mahdollista käyttää myös luomualueella. Harmaaorvakkakäsittelyn hiilijalanjälki on lisäksi noin tuhat kertaa pienempi kuin ureakäsittelyssä. Näiden näkökohtien vuoksi Arktiset Aromit ry ehdottaa lainvalmistelussa tarkastelemaan mahdollisuutta kannustaa ensisijaisesti käyttämään harmaaorvakkaa ja muita luomuhyväksyttyjä, biologisia torjunta-aineita aina kun se on mahdollista.

Ministeriö toteaa, että vaihtoehtoisten kasvinsuojeluaineiden saatavuus ja käyttömahdollisuus on tärkeää. Kasvinsuojeluaineen valintaan vaikuttavat useat tekijät. Eräänä rajoitteena voi kuitenkin olla harmaaorvakkakäsittelyyn liittyvä haasteet, kuten jäätyminen ja säilyvyys verrattuna ureaan. Ureavalmisteen käytettävyys voi myös vaikuttaa kasvinsuojeluaineen valintaan.